№ 119. Piątek 27. Maja 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Wiedeń, 24. maja. Dnia dzisiejszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXI. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 44. Oświadczenie ministeryalne z 7. kwietnia 1864. względem zmiany artykułów 1. i 8. traktatu pocztowego, zawartego między Austryą a Holandyą dnia 19. grudnia 1851 (D. u. p. nr. 68 z roku 1852), (wymieniane dnia 12. maja 1864 w Hadze za podobne oświadczenie k. holenderskiego ministerstwa spraw zagranicznych z 11. maja 1864).

Nr. 45. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 19. maja 1864, względem utworzenia finansowej władzy krajowej dla księstwa Karyntyi.

Nr. 46. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 19. maja 1864, względem utworzenia finansowej władzy krajowej dla księstwa Krainy.

Część nieurzędowa.

Lwów, 27. *maja*.

Nowa faza rozwoju, w którą weszła teraz sprawa *duńsko-niemiecka*, zaczyna widocznie oddziaływać na opinię prasy europejskiej. I w tej fazie objawia się zupełna aż do szczegółów sięgająca zgodność obudwu głównych mocarstw niemieckich, zgodność, która z pewnością wyda bardzo pomyślne owoce dla sprawy Księstw. Co do zmienionej sytuacyi, jaką wywołały ostatnie wypadki, wyjaśni ją zapewne przyszłe posiedzenie konferencyi w Londynie, które ma się odbyć na dniu 28go b. m. Zresztą otrzymało już teraz kilka dzienników wiedeńskich doniesienia z Wiednia, podług których mają widoki księcia Augustenburga po najnowszych oświadczeniach co do traktatu londyńskiego wziąść pomyślniejszy obrót.

Gazeta szląska zamieściła korespondencyą z Wiednia, według której nuncyusz papiezki przy dworze cesarskim odebrać miał z Rzymu zatrważające wiadomości o zdrowiu Ojca świętego, które też hrabiemu Rechbergowi zakomunikował. *Jen. kor.* całemu doniesieniu gazety szląskiej stanowczo zaprzecza.

Do Fontainebleau, dokąd dwór cesarski jak już donosiliśmy z dniem 4. czerwca przenieść się ma, przybyć ma, według doniesienia *Jen. kor.*, Król Wiktor Emanuel, dla osobistego rozmówienia się z Cesarzem Napoleonem w przedmiocie bardzo ważnym, względem którego od niejakiego czasu między dwoma monarchami żywa prowadzona była korespondencya. Idzie bowiem o abdykacyę Króla Wiktora Emanuela. Monarcha ten postanowił zlać na syna swego Humberta coraz trudniejszy ciężar obecnego położenia i odpowiedzialność za to co się dotąd stało i w przyszłości stać może. Król Wiktor Emanuel wzdycha za spokojnością, i zamierza przepędzić ostatek dni swoich w zamku swym łowieckim Montefalione.

Wypadki w *Księstwach naddunajskich* niewywarły bynajmniej takiego wzburzenia między ludem, jakie zdawał się przypuszczać sam Książę Couza w swoich proklamacyach. Telegramy urzędowe z Bukaresztu donoszą o jednogłośnych przyzwoleniach, gratulacyach, oświetleniach, nabożeństwach kościelnych, bankietach i o zupełnej spokojności w całym kraju. W samym Bukareszcie przygotowywano dobrowolne manifestacye na cześć Księcia, ale zaniechano ich na jego życzenie. Książe oświadczył, że opinia Rumunów musi wyrazić się bez wszelkiego nacisku przez wotowanie, a metropolita wydał do duchowieństwa okólnik, w którym poleca jego modłom dokonane na dniu 17. maja akta stanu.

W budżecie *rosyjskim* na rok 1864 przywrócona została — jak donosi telegram petersburski z 24go b. m. — równowaga kwotą 401 milionów rubli. Dochody wynoszą: zwyczajne 355 milion., nadzwyczajne: 18 milion. w bonach skarbowych i 28 milion. z pożyczki angielsko-holenderskiej. Wydatki zaś wynoszą 364 milion. i na nadzwyczajne potrzeby wojskowe 37 milion. rubli.

Monarchia Austryacka

Lwów, 27. maja. Jego Excelencya c. k. Namiestnik komenderujący jenerał fml. hrabia *Mensdorff-Pouilly* przybył dnia wczorajszego wieczornym pociągiem kolei żelaznej z powrotem do Lwowa.

Kraków, 23. maja. *(Jeszcze o zamachu morderczym.)* W *Jen. Kor.* z 24go b. m. czytamy: W dodatku do podanej wczoraj wiadomości o zamachu morderczym, który popełniony został w Krakowie na wysłużonym żołnierzu Hohendorfie, piszą nam pod dniem 23go b. m.: Chociaż w chwili dokonanej zbrodni, lub zaraz potem było obecnych do 30 osób, nie ruszył się przecież nikt, by dopomódz nieszczęśliwemu, który trzymając w ręku wyjęty z rany sztylet błagał o ratunek; dopiero w kilka minut po zamachu nadeszło kilku c. k. oficerów, którzy pospieszyli na pomoc ranionemu, a wezwany z sąsiedniego domu lekarz wojskowy opatrzył ranę omdlałego już wówczas Hohendorfa i obwiązał ją tymczasowo dwoma chustkami od nosa. Jeden z oficerów ścigał natychmiast z patrolem ślady złoczyńcy, ale bezskutecznie. Słychać jednak, że dziś pojmano człowieka, do którego przypada rysopis, jaki uczynił Hohendorf o swoim mordercy.

Wiedeń, 25. maja. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Najjaśn. Pan* udzielał przedwczoraj zrana posłuchania osobom prywatnym.

Jego Excel. fzm. Benedek odprawiał 18. i 19. b. m. w Wenecyi coroczną inspekcyę fortyfikacyi i garnizonów, i wyrażał się pochlebnie o postawie wojska. Dnia 18go zapraszał Jego Excel. korpus oficerów na obiad. Wieczorem była regata na kanale z muzyką i oświetleniem, a dnia 19go b. m. odjechał Jego Excel. z powrotem do Werony.

Jenerał-major i komendant brygady kawaleryi c. k. szóstego korpusu armii w Szleswik-Holsztynie baron *Dobreński* przyjechał z Fryderycyi 20go b. m. do Pragi.

Jego Mość Cesarz zaszczycił wczoraj przed południem pierwszą fotograficzną wystawę swojemi odwiedzinami, bawił tam przeszło godzinę i wyrażał się z szczególnem uznaniem tak o obfitości wystawy, jako też o widocznie znakomitych postępach w fotografii.

Jego Excel. minister finansów p. *Plener* przybył 21go b. m. do Pragi. Pierwsza wycieczka jego nazajutrz była na wolszański cmentarz, potem odwiedził burmistrza na ratuszu Starego miasta, i zwiedzał starą kaplicę i sale posiedzeń. Dnia 23go b. m. przyjmował minister wiceprezydenta Namiestnictwa hr. Belcredi.

Gazeta wieczorna wiedeńska zamieściła artykuł następujący: „*Monitor wieczorny* donosi urzędownie, iż p. Beust przybył dnia 20go b. m. do Paryża i rozmawiał z ministrem spraw zewnętrznych. Różne kombinacye polityczne, wiążące się z podróżą pełnomocnika związku niemieckiego, przemilczeć możemy.“

„Potwierdza się ze wszech stron, iż pełnomocnicy duńscy propozycyę wielkich mocarstw niemieckich wzięli ad referendum; chociaż większa część dzienników dodaje, iż postępowanie takowe ma tylko znaczenie formalne. Podnoszą przytem, iż kwestya unii osobistej przez mocarstwa niemieckie proponowaną nie była, i że obok zadania politycznej niepodległości Księstw wyłącza się rozdział Szleswiku i zostawia nienaruszoną kwestyę sukcesyi. Co do domniemanej postawy Danii, nic nie masz pewnego. *Independance belge*, dziennik Danii sprzyjający, twierdzi, iż Dania nie przystąpi do żadnego układu, w którymby zakwestyonowane było panowanie Danii, chociażby nad jedną piędzią ziemi z tamtej strony Eidery. Dania do dnia 28go b. m. pewno nie ustąpi.“

„Zresztą przeważna część dziennikarstwa sądzi, iż spór duńsko-niemiecki na drodze pokoju załatwiony będzie.“

Gazeta wiedeńska pisze: „Powtórzone z Koresp. Tur. w kilku dziennikach doniesienie o bliskiej podróży ministra marynarki bar. Burgera do ujścia Elby dla zlustrowania stacyonujących tam c. k. okrętów wojennych — jest całkiem zmyślone.“

Między kilkoma gminami kapitanatu Nassodzkiego i dystryktu Bistrickiego toczył się już od stu lat prawie spór graniczny, który dopiero teraz ostatecznie został rozstrzygnięty. Jak donoszą bowiem *Jener. Kor.* z Hermansztadu, odczytano tam dnia 4go b. m. na miejscu najwyższe rozporządzenie, które nakazuje, ażeby pewnej oznaczonej granicy (tak zwanej linii Horwatha) nie ważyła się przekraczać aż do dalszych rozporządzeń żadna ze stron spornych, a to pod zagrożeniem surowemi karami.

(Postanowienie ministeryalne względem fotografii.) Z powodu kilkakrotnych zapytań, czy fotografia ma być nadal uważana jako wolna, czy jako koncesyonowana profesya, ministeryum stanu w porozumieniu z innemi władzami centralnemi postanowiło pod dniem 27go z. m. uważać i traktować fotografię jako profesyę wolną, ale z tą uwagą, że to policzenie fotografii między profesye wolne nie zmienia w niczem jej przemysłowo-prasowego charakteru i jej stosunku do ustawy prasowej.

(Aresztowania. — Petardy. — Ospa.) Vaterland donosi z Wenecyi z d. 22. maja co następuje: Ostatnich dni, znowu tak tu, jak w innych miastach tej prowincyi, a mianowicie w Weronie, Rovigo i Udine, aresztowano kilka osób, co jest w związku z przesyłkami broni do Lombardyi. O ile nam wiadomo, w niektórych miastach weneckich potwierdziły się ajencye, których zadaniem ma być odbieranie broni przemycanej, i ukrywanie jej w miejscach bezpiecznych. Odkryto kilka takich tajnych składów broni, i całe stowarzyszenie jest podobno rozbite. Do jakiego celu służy zwyczajna w tym kraju demonstracya, to jest palenie petard, dowiedzieliśmy się tem,

dniami. Dobrze uorganizowana banda złodziei, których niestety mamy tu bardzo wiele, postanowiła zrobić zamach, dla prowadzenia swego rzemiosła na wielki rozmiar. Aby uwagę policyi zwrócić na inny przedmiot, postanowiono rzucać petardy w rozmaitych okolicach miasta, i w chwili gdy policya zatrudni się niemi, wykonać zamach. Policya jednak zawczasu pochwytała tak rzucających petardy, jak i złodziei.

Od dni kilku panuje tu ospa. Liczba chorych jest bardzo znaczna, i wiele rodzin z obawy opuszcza Wenecyę. Przebieg choroby jednak jest dosyć łagodny, i mało osób umiera.

Anglia.

Londyn, 24. maja. *(Posiedzenie parlamentu.)* Na wczorajszem posiedzeniu izby niższej p. Whiteside interpelował ministrów względem kontrybucyi pruskich w Jutlandyi. P. Layard odrzekł, iż według telegramu do hr. Bernstorfa rząd pruski zakazał nakładanie dalszych kontrybucyj, i oświadczył gotowość wynagrodzenia tych. które nałożone zostały. P. Griffith zapytał się w jakiej monecie Prusacy liwerunki w Jutlandyi płaca, lord Palmerston odpowiedział, iż rozejm stypulował jedynie zapłatę liwerunków. P. Bismark zapewnił, iż zobowiązanie to wypełnione będzie, Anglia nie wątpi o tem, że rząd pruski ma władzę dostateczną zmuszenia oficerów do wypełniania zobowiązań, bliżej jednak metody płacenia Prusaków podać nie może.

Francya.

Paryż, 22. maja. Wiadomości z Algieryi bardzo są niepokojące. Powstanie Arabów rozszerza się widocznie. Dnia 12. b. m. znaczne pokolenie Flitta w dywizyi Mostaganu podniosło sztandar powstania. Pięćset jeźdźców i 2000 piechoty tego pokolenia zaatakowały pułkownika Lapasset, powracającego z pułkiem swoim z Tiaret, w okolicy Sidi Mohamed pod Auda. Arabowie stracili 36 ludzi i wiele koni, Francuzom zaś według własnego doniesienia ubito jednego człowieka i pięciu raniono. Fliattusy zwyciężeni zostali według twierdzenia *Monitora*, lecz nie zostali pokonani. Pierzchli wprawdzie, lecz jeno dla tego, ażeby według zwykłej taktyki Arabów napaść niespodzianie z zasadzki. Pułkownik Lepasset nie mógł się utrzymać na terytoryum powstańców, lecz cofnął się z Sidi Mohamed ben Auda do Samora, a nazajutrz do Relisan w pobliżu wybrzeża.

Powstanie to nie wybuchło w pustyni Sahara lecz w krainie Tell, o której przed kilkoma jeszcze dniami sądzono, iż powstanie w niej jest nie możliwe. Nie zdaje się, ażeby powstanie pokolenia Flitta było w związku z powstaniem pokoleń Ulad Sidi Sheik Harar i Ulad Sidi Szaib, które także dotąd nie jest pokonane. Terytorya tych pokoleń za nadto są od siebie oddalone, nadto przedzielone są liniami wojskowemi, nie można więc przypuścić, ażeby wspólnie działać miały.

W Algierze oczekują wiadomości o dalszych powstaniach. Między krajowcami jest wszędzie wielkie wzburzenie i każda wieść z głębi kraju chciwie jest słuchana. Rząd francuski przypuszcza powstanie w prowincyi Konstantina, dla tego wysała z Tulonu znaczne siły wojskowe. W Biskareh, ku południowi od Konstantiny, gdzie dotąd zupełna panowała spokojność, telegraf został zniszczony i winnych nie można było wyśledzić, bo żaden muzułman przeciwko nim świadczyć nie chciał. Rząd pomaga sobie tem, iż nakłada karę na całe pokolenie. Teraz nałożono znaczną karę pieniężną na Biskarach i na Elkantarę.

Monitor powiada, iż trudno zapoznać pewien związek w powstaniu algierskiem. Powstanie w Tunis ma stronę fanatyczno-religijną, która oddziaływa na Algieryę. Wielu naczelników krajowych sądziło, iż Francya wplątana będzie w powszechną wojnę europejską w 1864 roku. Wiedzą oni dokładnie o wypadkach w Europie; kilku z nich dostaje dziennik arabski w Stambule drukowany, zamieszczający rozprawy w ciele prawodawczem francuzkiem i w parlamencie angielskim.

Dzienniki algierskie z dnia 18. maja donoszą o zwycięztwie odniesionem przez jenerała Deligni. Po tem zwycięztwie flittary spalili kilka domów w Zamora i zniszczyli zapasy żywności. Pułkownik Lapasset przybywszy do Zamory dnia 16. maja przyprowadził ze sobą nowy transport żywności.

Powstanie tunetańskie zajmuje prawie całe wybrzeże od La Calle do Tripolis.

Monitor z dnia 24. maja donosi, iż według doniesień z Algieru jazda jenerała Deligni odniosła znaczne korzyści nad Arabami.

Najczerwieńsi republikanie francuzcy w Londynie wystosowali nowy adres do Garibaldego, przez znanego Feliksa Pyat ułożony. W końcu adresu zapełnionego szumnemi socyalistycznemi frazesami znajduje się ustęp następujący: „Wołałeś „Niech żyje król“ a on cię kulawym uczynił. Wołałeś „Niech żyją lordowie angielscy“ a oni się ciebie pozbyli. Wołałeś „Niech żyje jedyny pan, prawdziwy król, lud!“ Wierzaj sam będziesz w ten czas mądrzejszym, silniejszy i większy, niż Washington. Założył on jedną tylko republikę, a my ci pomożemy do założenia dwóch republik.“

Dwór cesarski udać się ma dnia 4. czerwca do Fontainebleau.

Patrie donosi, iż dywizya Bourbaki posłana ma być do Algieru.

Monitor wieczorny donosi, iż p. Beust wyjechał do Londynu dnia 24. maja rano.

Telegram z Algieru z dnia 22. maja przyniósł wiadomość o śmierci marszałka Pelissier, księcia Małachowy.

Niemcy.

Berlin, 24. maja. *(Dzienniki o sprawie duńsko-niemieckiej.)* *Gazeta Spenera* odebrała następujący telegram z Wiednia: Nadeszły tu deklaracye Anglii i Francyi, według których mocarstwa te odstępują od traktatu londyńskiego i przystają na odłączenie Holsztynu i Szleswiku południowego od Danii. Unia osobista stanowczo jest odroczona.

Powszechna augsburgska gazeta z dnia 24. zamieściła wiadomość z Wiednia, iż Austrya postanowiła uznać Księcia Augustenburskiego.

(Proces więźniów polskich.) *Posener Zeitung* pisze z Poznania, pod datą 19. maja: „Akta oskarzenia w sprawie o zdradę stanu przeciw Polakom, są obecnie w druku (w drukarni pana B. Kühn w Berlinie) i można już w przybliżeniu wiedzieć o ich objętości. Przechodzą one dość znacznie ogromny akt oskarzenia z 1847 roku i mają wynosić około 500 stronnic folio. Zewnętrzną formą podobne są do wyż wspomnionego dawniejszego aktu oskarzenia. Tylko wstępna i ogólna część owego pisma, przedstawiająca szczegółowo spiski i agitacye w naszej prowincyi. które poprzedziły powstanie polskie, jest stosunkowo daleko obszerniejszą jak to miało miejsce w 1847 r. i zajmuje prawie czwartą część pisma. Następnie idą oskarzenia szczegółowe, które z przybyłemi dodatkami zawierają około 150 numerów i nazwisk. — Jak słyszeliśmy, to już kilku zbiegłych i przez gazety zawezwanych oskarzonych, zameldowało się piśmiennie sądowi z swego ukrycia w Paryżu i zapowiedziało swe stawienie się na publiczne rozprawy sądu w Berlinie, prosząc o dostarczenie im aktu oskarzenia.“ — W tymże samym dzienniku wyczytujemy, że rannym pociągiem kolei żelaznej dnia 18. b. m. przywieziony został przez podoficera syn właściciela dóbr, p. Morawski z Szranowa w okręgu Brodnickim i osadzony w forcie Winiary.

Królestwo Polskie.

Dzien. pow. zawiera następujące doniesienia z prowincyi:

Ostrołęka. Patrol z oddziału Rożańskiego dnia 27. kwietnia (9. maja) w lasach do dóbr Szczawińskich należących, ujął 5 bandytów uzbrojonych, którzy bez wystrzału i oporu zaraz się poddali.

Przasnysz. Podług wskazania kolonisty Szóstaka, znaleziono we wsi Amelinie w hucie Szklannej należącej do starozakonnego Hejmana 39 puszek blaszannych, zawierających w sobie 14 pudów i 25 funtów fosforu.

Iwangorod. Dnia 29. kwietnia (12. maja) niejaki Jakób Bochenek, flis przybyły z Austryi na tratwie, zamordowany został. Śledztwo na miejscu w tym względzie zarządzono.

Księstwa Naddunajskie.

(Odezwy Księcia Couzy do narodu.) *Wiener Abendpost* zamieszcza następującą korespondencyę z Bukaresztu z dnia 16. maja:

Jak wiadomo z doniesień telegraficznych, zgromadzenie prawodawcze zostało rozwiązane d. 14. maja, ponieważ nie chciało przystać na propozycye rządu, i pracować wspólnie z ministerstwem Cogalnitscheana po udzieleniu temuż wotum nagany. W skutek rozwiązania izb pojawiło się następnego dnia kilka proklamacyi Księcia Couzy; które rozlepiono po rogach ulic. W tłumaczeniu opiewają one jak następuje:

My Alexander Jan I. z Bożej łaski i woli narodu Książe zjednoczonych Księstw rumuńskich, postanawiamy:

Art. 1. Izba jest rozwiązana.

Art. 2. Statut rozwijający konwencyę z 19. sierpnia 1858 i reforma ustawy wyborczej, załączone do tego dekretu, będą przedłożone narodowi rumuńskiemu do przyzwolenia.

Art. 3. Naród rumuński zbierać się będzie od 10. do 14. maja (v. s.), aby słowem „tak“ lub „nie“ orzec co do aktów które są niżej podane.

Art. 4. W głosowaniu mogą wziąść udział wszyscy Rumuni, którzy mają lat 25, są w posiadaniu praw obywatelskich i politycznych, i dopełniają warunków wyborczych wymaganych przez ustawę gminną, z jedynym wyjątkiem Art. 22tej ustawy.

Art. 5. Po otrzymaniu tego dekretu władze gminne całej Rumunii, tak miejskie jak wiejskie zaczną spisywać rejestr względem przyjęcia, i drugi względem odrzucenia plebiscitu. W 48 godzin po otrzymaniu tego dekretu, wszyscy prefekci i szefowie policyi w miastach, i podprefekci w miasteczkach i wsiach mają udać się do wszystkich gmin swego powiatu dla doglądania otwarcia i prowadzenia tych rejestrów.

W razie gdyby władze gminne wzbraniały się, wstrzymywały, lub były nieobecne, prefekci i podprefekci mają upoważnić jednego z członków władzy gminnej, lub jednego z znakomitszych mieszkańców, do zbierania głosów.

Art. 6. Te rejestra będą wystawione we wszystkich kancelaryach gminnych Rumunii od 8. godziny z rana do 6. wieczorem, a to od 10. do 14. maja włącznie. Obywatele wpiszą swoje wotum własnoręcznie w jeden z tych rejestrów, a ci którzy pisać nie umieją, każą je wpisać z przydaniem swego imienia i nazwiska.

Art. 7. Po upływie rzeczonego terminu, liczba głosów będzie najdalej w 24 godzin skonstatowana na publiczaem posiedzeniu, i na końcu rejestru będzie uwierzytelniona przez władzę gminną, lub komisarza rządowego.

Art. 8. Gdzie jest siedziba prefektury, trybunał pierwszej instancyi ma w obecności prefekta dystryktowego, w Bukareszcie zaś w obecności prefekta policyi, przedsięwziąść niezwłocznie policzenie głosów danych w jego okręgu. Rezultat tej pracy ma być niezwłocznie przesłany ministrowi spraw wewnętrznych.

Art. 9. Jeneralnem obliczeniem głosów danych przez lud rumuński, zajmie się w Bukareszcie, komisya, która będzie mianowana innym dekretem. Rezultat będzie przez rząd podany do wiadomości.

Art. 10. Ministrowi spraw wewnętrznych poleca się przyspieszyć i uregulować zaprowadzenie, otwarcie, spisywanie, zakończenie i odesłanie rejestrów głosowania ludu.

Dano w Bukareszcie d. 2 maja (v. st.) 1864.

Alexander Jan.

Podp. Cogalnitscheano. Balanesco. Bolintiniano Orbesco. Savel Manu.

Do mieszkańców Bukaresztu!

Książę Rumunów, wybrany d. 5. i 24. stycznia 1854 r. z wielką powolnością ustąpił woli kraju, i zamknął izbę opierającą się na ograniczonej ustawie wyborczej, która od pięciu lat zostawiała Rumunię na tem samem miejscu, ponieważ sprzeciwiała się przeprowadzeniu wielkich i liberalnych zasad konwencyi z 19. sierpnia 1858.

Alexander Jan I. apeluje tym dekretem do ludu rumuńskiego, aby wyraził swoje zdanie co do dalej rozwijać się mającego statutu konwencyi, i co do nowej ustawy wyborczej, która nam da zgromadzenie, będące rzeczywistą reprezentacyą narodu. — Książę wziął inicyatyę w tym wielkim kroku, w interesie Księstw zjednoczonych, które dumni i buntowniczy członkowie izb rozwiązanych usiłowali rozdzielić, w interesie narodu, który był trzymany w oddaleniu od wszelkiego udziału w życiu publicznem, w interesie kraju, który dłużej jak pięć lat oczekuje na swój moralny i materyalny rozwój.

Aleksander Jan przedkłada ten krok wyrokowi narodu, i sądowi oświeconej Europy. W chwili gdy rozpoczynamy nową wielką erę, spokój i porządek są największemi potrzebami kraju, i najpierwszemi życzeniami, które się względem was wyraża. Zwracam się więc do waszego patryotyzmu. Dajcie przykład porządku! wszyscy zacni i spokojni obywatele mogą wspierać rząd w jego wielkiem zadaniu.

Mieszkańcy Bukaresztu! położcie całe wasze zaufanie w Jego Wysokości panującym księciu. On powołuje Was dziś do waszych praw politycznych. Wspierany przez przyszłą izbę, która tą razą będzie wybrana przez cały naród, zapewni wam stan szczęśliwy tak moralny jak materyalny. Synowie stolicy Rumunii wyprzedzajcie drugich przykładem porządku. Wszystkim tym, którzyby chcieli wzniecić powstanie potrafię przeszkodzić, i zdołam ich ukarać.

Bukareszt, 2. maja 1864.

Minister spraw wewnętrznych:
Cogalnitscheano.

Druga proklamacya opiewa:

My, Alcksander Jan etc. etc. rozporządzamy na wniosek naszej rady ministrów:

Art. 1. Drugi rozdział drugiej części ustawy prasowej z 1go kwietnia 1862 znosi się aż do nowego rozporządzenia.

Art. 2. W tym przeciągu czasu pisma peryodyczne będą traktowane według rozporządzenia książęcego z 2. października 1859 Według tegoż autorowie, redaktorowie, zeranci i drukarze co do przestępstw prasowych nie są wolni od postępowania sądowego, i kar przewidzianych ustawą.

Art. 3. Żadne obwieszczenie, żadne pismo ulotne, żadna broszura nie mogą być ogłaszane bez zezwolenia ministra spraw wewnętrznych, na prowincyi jest potrzebne zezwolenie prefekta dystryktu.

Art. 4. Nasz minister sekretarz stanu, departamentu spraw wewnętrznych ma polecenie wykonać ten dekret.

Dano w Bukareszcie 2. maja. 1864.

Aleksander Jan.

Podpisano: *Cogalnitscheano*, *Balanesco*, *Bolintiniano*, *Orbesco*, jenerał *Manu*.

Kronika.

Proszeni jesteśmy ogłosić co następuje:

W skutek wezwania komisyi z dnia 24. maja b. r., zajmującej się wybiciem medalu na poczczenie zasług Alexandra Fredra — otrzymała komisya następujace uwiadomienie, które do wiadomości publicznej podaje:

Wielbiciele zasług Alexandra Fredra, a znawcy numizmatyki i medaloplastyki zebrali sie, aby przedstawić komisyi projekt swój do medalu, w czasie przez komisyę oznaczonym do 15. czerwca b. r. w następującym składzie:

1. Hr. Włodzimierz Dzieduszycki, obywatel ziemski.
2. Wy. ksiądz Stupnicki, kanclerz konsystorza lwowskiego r. g.
3. Wy. Józef Pressen, c. k. radca sądu krajowego.
4. Mikołaj Lipiński, profesor uniwersytetu lwowskiego.
5. Franciszek Tepa, artysta-malarz.

Komisya wyrażając niniejsze podziękowanie swoje za łaskawy współudział wyż wymienionym tu obywatelom, oczekiwać będzie z upragnieniem w czasie oznaczonym ich wniosku.

We Lwowie, 25. maja 1864.

Zastępca prezydującego w komisyi:
Wincenty Pol.

Sekretarz komisyi:
Franciszek Waligórski.

(Zaraza na bydło.) Po dn. 15. maja bydło zarazą dotknięte znajdowało się jeszcze w 4 miejscach, które są: Pikułowice w obwodzie Lwowskim, Draganówka, Dubowce w obw. Tarnopolskim, i Trybuchowce w obw. Czortkowskim, podczas gdy w 14 innych zarazą dotkniętych miejscach, w których jeszcze nie upłynął termin obserwacyi, nie ma już ani jednej sztuki chorego bydła

W ogóle od sierpnia z. r. w 11 obwodach lwowskiego okręgu administracyjnego, w 292 miejscach zarazą dotkniętych na 170.993 sz. bydła w 3489 oborach, zachorowało 14.430 sz., wyzdrowiało 1946 sz., padło 10.537 sz., dano na rzeź 1890 sz. bydła chorego, i 2296 podejrzanego o zarazę, i w powyższych miejscach pozostało jeszcze 57 sz. bydła chorego.

(Owacya dla fml. Bamberga w Krakowie.) Jak donosi „Krak. Ztg.", wyprawiała c. k. załoga w Krakowie na dniu 23. b. m. na cześć fml. Bamberga, z powodu mianowania jego tajnym radzcą, świetny pochód z faklami i z muzyką. Przy tej sposobności miał przemowę do niego dowódzca twierdzy krakowskiej jenerał-major Bittermann, który mówił między innemi: „Nie było nikogo od najstarszego do najmłodszego, coby wstąpiwszy do armii, jeśli go szczęście zbliżyło do Waszej Excelencyi, nie znalazł wzoru do naśladowania, przykładu najwyższego ducha rzetelności, tęgości i wszelkich cnót żołnierskich; blisko to bowiem pół wieku, jak W. Excelencya możesz za ozdobę armii służyć. Przez długi szereg lat bywałeś Wasza Excelencya powoływany do zajmowania znakomitych posad, a nawet, gdyś otrzymał wezwanie najcelniejsze i najzaszczytniejsze przy osobie uświęconej naszego miłościwego Cesarza i pana, każdy, kto się do W. Excelencyi zbliżył, znalazł w Tobie męża dzielnego, sprawiedliwego, uprzejmego przełożonego, a nie było nikogo, coby się przedstawił z jakiem żądaniem, aby odszedł niezadowolny; znalazł bowiem sprawiedliwość, jeśli miał po sobie słuszność, łagodność gdzie jej potrzebował, radę i pociechę, gdzie łagodność Twoja, życzliwość nie mogły nic więcej udzielić; tak więc każdy odchodził przejęty wdzięcznością i czcią, podniesiony i w głębi ożywiony przyjażnem przyjęciem." Na okrzyk, którym ta przemowa była zamknięta, odpowiedziały trąby i ogień trzechkrotny z 16 dział. Baron Bamberg podziękował stosownemi słowami obecnym, a następnie z balkonu odezwał się do zgromadzonych wojskowych i urzędników, którzy w mundurach się zebrali na ten obchód.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 23. maja. Na naszym dzisiejszym targu było 653 wołów, a mianowicie: z Kamionki 2 stada po 38 i 40 sz., z Żółkwi 2 stada po 10 i 36 sz., z Rozdołu 2 stada po 10 i 19 sz., z Kołomyi 137 sz., z Żurawna 119 sz., z Białego Kamienia 75 sz., z Janowa 29 sz., z Bóbrki 14 sz., z Dawidowa 2 stada po 43 i i 18 sz., z Szczerca 40 sz., z Kossowa 50 sz. Z tego sprzedano 86 sz. i płacono za 1 sz. ważącą 320 ℔ mięsa i 36 ℔ łoju 68 zł. a za 1 sz. ważącą 340 ℔ mięsa i 60 ℔ łoju 78 zł. 50 c.

Lwów, 25go maja. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (84 ℔) 2 zł. 73 c.; żyta (79 ℔) 1 zł. 41 c.; jęczmienia (70 ℔) 1 zł. 21 c.; owsa (48 ℔) 1 zł. 25 c.; hreczki 1 zł. 59 c., kartofli 45 c.; cetnar siana 1 zł. 62 c.; okłotów 65 c.; sąg drzewa bukowego 10 zł. 47 c.; sosnowego 8 zł. 53 c.

Brzeżany, 19. maja. W pierwszej połowie b. m. były w obwodzie tutejszym następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bóbrka		Bursztyn		Chodorów		Podhajce		Przemyślany	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	25	2	50	2	.	2	50	2	6	2	10
„ żyta . . .	1	15	1	40	1	10	1	40	.	80	1	.
„ jęczmienia .	.	80	1	20	.	70	1	10	.	60	.	80
„ owsa . . .	.	80	1	20	.	70	.	90	.	70	.	80
„ hreczki . .	1	15	1	40	.	80	1	10	.	90	.	90
„ kukurudzy .	.	.	2		1	10	.	.	.	90	2	.
„ ziemniaków .	.	32	.	60	.	40	.	80	.	36	.	24
Cetnar siana . . .	1	30	1	60	1	.	1	40	1	50	1	20
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	50	6	.	5	40	5	20	6	70	7	.
„ „ miękkiego	3	50	5	.	4	20	4	10	.	.	4	.
Funt mięsa wołowego	.	12	.	10	.	12	.	10	.	10	.	10
Mas okowity .	.	65		.	.	35	.	47	.	25	.	35

Ostatnia poczta.

Hamburg, 25. maja. Książę Fryderyk Karol odjechał wczorajszym pociągiem kuryerskim do Berlina. Z Ratzeburga pod dniem

23go donoszą: Stowarzyszenie lauenburgskie za pośrednictwem komisarzy zwiazkowych nadesłało oświadczenie do związku i p. Beusta, żądając jak obadwa księstwa oddzielenia od Danii. i poczytując ustawę o następstwie tronu w Lauenburgu jako nieobowiązującą, ponieważ traktatami jest zastrzeżona sukcesya stosowna do ustawy zasadniczej kraju. Tylko związek może rozstrzygać w kwestyi następstwa. Pan Beust odpowiedział na to oświadczenie, i w odpowiedzi wyraził nadzieję, że rezultat konferencyi najzupełniej uwzględni życzenia stowarzyszenia.

Nowy Jork, 14. maja. Jenerał Grant ponowił atak d. 12. b. m. Wszelkie jego usiłowania aby złamać linie jenerała Lee były daremne. Lee w nocy ustąpił i miał przejść Po (Potomac?). Jenerał Buttler posuwa się przeciw Drurys Bluff.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. i 26. maja.

Pora	Barometr w mierze paryz. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.16	+ 4.4	75.3	zachodni mi.	pochmurno
2. god. po poł.	325.88	+ 9.0	58.9	półn.-zach. „	pogoda
10.god.wiecz.	324.97	+ 6.8	73.3	zachodni „	pochmurno
7. god. zrana	324.13	+ 7.4	60.3	zachodni mi.	pochmurno
2. god. po poł.	323.91	+ 10 1	56.1	„ „	„
10.god.wiecz.	322.96	+ 9.2	65.2	południowy „	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. maja.

Hotel George: PP. Hr. Krasicki Edm., z Liska. — Cielecki Alfred, z Porchowa. — Niezabitowski Franc., z Zameczka. — Tesi Teod., ces. ros. porucznik, z Kiszyniewa.

Hotel europejski: Bohomolec Wilh., z Śmiły na Podolu ros.

Hotel Langa: Frühauf Michał, c. k. podpor., z Tarnopola.

Hotel angielski: Oberlyński Kaz., z Udnowa.

Dnia 26. maja.

Hotel George: PP. Korczyński Jul., z Polski. — Zagórski Miecz., z Podburza.

Hotel europejski: Czajkowski Jan, z Bóbrki. — Stojowski Konst., z Nowegosioła.

Hotel angielski: Hr. Łoś Franc., z Bartkowa. — Grocholski Wład., c k. kapitan, z Oserdowa. — Rożański Felix, z Palczyniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. maja.

PP. Br. Miltitz Dit., do Stupnicy. — Flondor Jerzy, do Wybranówki. — Hulimka Teod., do Chłopiatyna. — Zaklika Zdz., do Hawłowic. — Ośmiałowski J. Zygm., do Janczyna.

Dnia 26. maja.

PP. Hr. Krasicki Edm., do Liska. — Tesi Teodor, ces. ros. porucznik, do Kiszeniewa. — Br. Miltitz Dit., c. k. rotm., do Stupnicy. — Hulimka Alex., do Sołotwiny.

TEATR.

Dziś teatr polski: „**Mazepa**“. tragedya w 5 aktach przez J. Słowackiego. Drugi wystep gościnny pana Józefa Rychtera, artysty teatrów warszawskich.

Jutro teatr niemiecki: „**La Traviata**“, oder „**Violetta, die Dame mit den Camelien.**“ Wielka opera w 4 aktach. W 3m akcie narodowe tańce hiszpańskie i węgierskie. Na dochód p. Wincencyi Kastner.

Pojutrze teatr ruski: „**Werchowynci**“, dramat w 3 aktach i 9 oddziałach ze spiewami tłum. z polskiego (Karpaccy górale J. Korzeniowskiego) przez Ksenofonta Klimkowicza.

Kurs lwowski.

Dnia 25. maja.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	36	5	41½
Dukat cesarski	„ „	5	39	5	45
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	32	9	43
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	77½	1	79½
Talar pruski	„ „	1	71	1	72½
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	98	73	63
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	63	77	29
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	28	74	03
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	73	80	48
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	217	25	219	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 25. maja.

	zł.	kr.
5% Metaliki	72	6[illegible]
5% pożyczka naredowa	80	35
Losy z 1860 roku	96	20
Akcye banku wiedeńskiego	7°4	—
„ „ kredytowego	196	30
Londyn, 10 funtów szterlingów	113	90
Dukat pojedyńczy	5	14½
Srebro	113	75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 24. maja.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	68.65	68.75
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97 40	97.60
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80 –	80.20
od kwiet. do paźd. po 5%	80.—	80.20
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72.50	72.70
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	72.50	72.70
dtto. po 4½%	64.70	64.90
dtto. „ 4%	57.50	58.—
dtto. „ 3%	43.—	43.50
dtto. „ 2½%	36.—	38. –
dtto. „ 1%	14.40	14.50
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	152.75	153.25
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	149.50	150.50
Przez. do wyl. z r. 1854	91.80	92.10
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	95 75	95.90
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	97.50	97.60
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.–
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	68 50	69.50
„ „ 4½%	64.—	64.50
„ „ 4%	57.—	57.50
„ „ 3½%	50.—	50.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	55.—	58.—
„ 2¼%	49.—	51.—
„ 2%	44.—	46.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granica „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych.

Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	88.75	89.25
Wyż. Aust. i Salcb.	85.50	88.50
Czech	94.—	95.—
Morawii	94.50	95.—
Szląska	89.—	90.—
Styryi	89.—	90.—
Tyrolu	—.—	—.—
kar., Krainy i Wyb.	87.50	89.—
Węgier	75.—	75.50

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar
Banatu Tem.	73 25	73.75
Kroacyi i Slawonii	76.50	77.—
Galicyi	73.40	73.60
Siedmiogrodu	72.25	72.75
Bukowina	72.25	72.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.80	72.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	94.—	95.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.–
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	— —	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.25	22.75
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	784.—	786.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	193 80	194.—
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	590.—	592.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1839.—	1841.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	184 25	184 75
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	129.50	130.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	121.25	121.50
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	246.—	247.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	217.—	217.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	30.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	80.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	705.—	710.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	244.—	246.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	130.—	135.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	445.—	446.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	237.—	239.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	375.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	470.—	485.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	274.—	276.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	156.50	157.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	101.—	101.20
przeznaczone do los. po 5%	91.—	91.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	86.80	87 —
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	72 75	73.25

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	92.50	93.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	84.—	84 50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	115.75	116.25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	115 50	115.75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.75	94.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.50	90.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	81.75	82.25
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.50	97.—
Lloyda za 100 zł.	90.—	91.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	97.—	97 25
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.25	77.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	95 75	96. –

6. Losy.

(za sztukę)	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	130 50	130.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	87.50	88 —
Poż. Tryc. po 100 zł. m. k.	109.—	110.—
„ „ po 50 zł. m. k.	49.—	49.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	28.50	29 —
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94. –	95.—
Salma „ 40 „ „	31.25	21.75
Palfiego „ 40 „ „	29.25	29.75
Clarego „ 40 „ „	28.—	28.50
St. Genois „ 40 „ „	29.25	29.75
Windischgrätza 20 zł. „	18.50	19.—
Waldsteina 20 „	19.50	20 —
Keglevicha 10 „	12 50	13.—

Weksle.

(Na 3 miesiace.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.–	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	97.—	97 —
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	97. –	97 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.–
Hamburg za 100 M. B.	86 —	86.15
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.–
Londyn za 10 ft. szt.	114.35	114.70
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.–
Medyolan za 100 lir. wl.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	45.30	45 40
Paryż za 100 fr.	45 30	45 40
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.–
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	— —
Wenecya za 100zł. w. a	—.—	— —

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	— —
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—.–	

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.46	5 47
dtto. pełnej wagi	5.45½	5.46½
Korona	15.75	15.80
20frankówka	9.22	9.23
Rosyjski imperyał	9.40	9.43
Talar związkowy	1.71½	1.72
Srebro	113 75	114 25

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.